



# Inicjatywy i realizacje energetyki prosumenckiej/obywatelskiej w Bielsku-Białej

# Covenant of Mayors



Bielsko-Biała jednym z pierwszych polskich miast,  
które przyłączyły się do tej inicjatywy w Brukseli

**365**  
miast  

---

**2009**



**>12000**  
miast  

---

**2024**



# Edukacja ekologiczna mieszkańców

**Bielsko  
Biata**  **chroni  
klimat**

*Beskidzki Festiwal  
Dobrej Energii*



# Edukacja ekologiczna mieszkańców

Bielsko  
Biata  chroni  
klimat



ponad 30 tys. uczestników w 14 corocznych edycjach

Więcej się!



# Edukacja ekologiczna mieszkańców



*Beskidzki Festiwal  
Dobrej Energii*

50 tys. uczestników w 14 corocznych edycjach

Więcej się!



# Efektywność energetyczna i ochrona powietrza

Zapisy w Strategii Rozwoju Miasta do 2030 roku

Cel strategiczny obszaru: ŚRODOWISKO

Bielsko-Biała miastem zielonej transformacji,  
wykorzystującym racjonalnie i odpowiedzialnie  
zasoby środowiska naturalnego,

**prowadzącym**  
**świadomą**  
**transformację**  
**energetyczną**

oraz skutecznie zarządzającym ryzykami  
wynikającymi ze zmian klimatu



# Efektywność energetyczna i ochrona powietrza

Zapisy w Strategii Rozwoju Miasta do 2030 roku



Kierunek:

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza wpływające na jakość życia w mieście oraz stan zdrowia mieszkańców

w tym Działanie:

**Systematyczne zwiększanie udziału OZE w bilansie energetycznym miasta, m.in. poprzez wspieranie rozwoju energetyki prosumenckiej**

# Efektywność energetyczna i ochrona powietrza

## Odnawialne źródła energii:

- Budynki publiczne, szkoły, obiekty sportowe, opieki społecznej – 12 realizacji, z planem rozszerzenia o kolejne 70
- Budynki prywatne - dotacje dla mieszkańców:
  - ✓ Domy jednorodzinne – ostatnio 4 programy dotacyjne do pomp ciepła, fotowoltaiki, kolektorów słonecznych (2020-2024),
  - ✓ Budynki wielorodzinne – krajowy program Ciepłe Mieszkanie dofinansowanie do pomp ciepła, fotowoltaiki, kolektorów słonecznych





# Odnawialne źródła energii w zasobach miejskich



## Energia słoneczna

- Kolektory solarne: 3 domy opieki, 4 obiekty sportowe, 3 inne obiekty
- Fotowoltaika - 5 budynków



# Odnawialne źródła energii w zasobach miejskich



## Odzysk biogazu

- z miejskiego składowiska odpadów 40 odwiertów (metan nie dostaje się do powietrza); produkcja prądu z biogazu ~ 4000 MWh/rok
- z miejskiej oczyszczalni ścieków 4 reaktory fermentacyjne produkujące biogaz z osadu oraz stacja agregatów prądotwórczych: 3000 MWh/ rok oraz 10000 GJ ciepła rocznie (odzyskane ciepło w 100% ogrzewa obiekt, a wyprodukowany prąd pokrywa 50% jego potrzeb)

# Odnawialne źródła energii w zasobach miejskich



Pompy ciepła w AQUA SA –  
instalacja oczyszczalni ścieków

3 pompy po 35 kW każda dostarcza  
ciepło na potrzeby socjalne zakładu  
(100%)

Dolne źródło ciepła - łożo piaskowe  
pod głównym strumieniem ścieków

Pompy ciepła na basenie AQUA SA  
2 pompy po 175 kW zaopatrują  
w 100% potrzeby ciepłne i chłodzenia  
basenu oraz całego kompleksu,  
osiągając COP=5.5

Dolne źródło ciepła - odnoga  
rurociągu wody wodociągowej dla  
całego miasta



# Projekty OZE - dotacje dla mieszkańców

## I. Projekty finansowane ze środków UE:

- „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej”
- „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej i Zebrzydowic”
- „Likwidacja starych źródeł ciepła na paliwa stałe w Bielsku-Białej - etap I i II”

## II. Projekty finansowane z NFOŚiGW poprzez WFOŚiGW:

- „Czyste powietrze”
- „Ciepłe Mieszkanie”

## III. Projekty finansowane z budżetu Miasta - wpływy z opłaty środowiskowej

- „Zielona energia dla miasta Bielska-Białej”
- „PONE”



# I. Projekty finansowane ze środków UE:

- 1) projekt grantowy „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej”
  - okres programowania 2014-2020 – zakończony, w okresie trwałości
  - wartość projektu: 15,1 mln zł
- 2) projekt grantowy „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej i Zebrzydowic”
  - okres programowania 2021-2027 – w trakcie realizacji
  - wartość projektu: 43,4 mln zł
- 3) projekt grantowy „Likwidacja starych źródeł ciepła na paliwa stałe w Bielsku-Białej - etap I i II”
  - okres programowania 2014-2020 – zakończony, w okresie trwałości projektu
  - wartość projektu: 3,8 mln zł

# 1) „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej”



Rzeczpospolita  
Polska



Śląskie.

Unia Europejska  
Europejski Fundusz  
Rozwoju Regionalnego



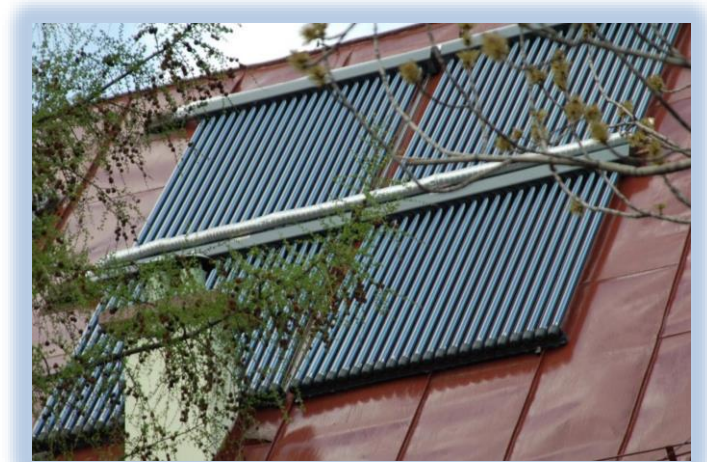
Projekt dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.1. Odnawialne źródła energii, Poddziałanie 4.1.3. Odnawialne źródła energii

11 maja 2020 r. Miasto Bielsko-Biała podpisało z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Projektem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 umowę o dofinansowanie projektu grantowego

## ZASADY OGÓLNE REALIZACJI PROJEKTU



1. Cele projektu
2. Zakres projektu
3. Poziom dofinansowania instalacji OZE
4. Podstawowe zasady projektu
5. Działalność gospodarcza w budynku
6. Wykonanie rzeczowe projektu
7. Wskaźniku produktu i rezultatu
8. Okres trwałości projektu



## 1. Cele Projektu

Cel: zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, poprawa efektywności energetycznej regionu poprzez zastosowanie systemu energii odnawialnej, co przyczyni się do:

- ograniczenia emisji zanieczyszczeń
- zmniejszenia zapotrzebowania na energię wytwarzaną z tradycyjnego źródła, generującą zanieczyszczenie powietrza
- podniesienia lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszenia strat przesyłowych, uniezależnienia się regionu od dostaw energii z zewnętrznych źródeł
- rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, w tym podniesienia komfortu życia oraz zdrowia mieszkańców
- wzrostu świadomości na temat działań proekologicznych, oszczędzania i pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.



## 2. Zakres Projektu

- **Całkowita wartość projektu:** 15 156 250,00
- **Wartość dofinansowania:** 14 398 437,50
- **Termin realizacji Projektu:** 10.07.2020 r. - 30.04.2022 r.

W ramach Projektu przewidziano montaż instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię ciepłą i elektryczną w domach jednorodzinnych, należących do mieszkańców Miasta Bielska-Białej, dzięki udzielonym przez Grantodawcę grantom.

W projekcie zaplanowano 1000 szt. instalacji OZE, w tym:

- do 610 szt. instalacji fotowoltaicznych,
- do 150 szt. instalacji kolektorów słonecznych
- do 110 szt. pomp ciepła do c.w.u.
- do 130 szt. pomp ciepła do c.o. lub c.o. + c.w.u.



### 3. Poziom dofinansowania instalacji OZE

- Program przewiduje wysokość grantu dla mieszkańca do 95% kosztów kwalifikowanych (netto)
- granty były udzielane jako refinansowanie poniesionych przez właściciela nieruchomości kosztów kwalifikowanych
- podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowanym
  
- Limity kwotowe kosztów kwalifikowanych:
  - ✓ kolektory słoneczne – grant do 9.500 zł
  - ✓ Instalacja fotowoltaiczna – grant do 14.250 zł
  - ✓ dowolna pompa ciepła na potrzeby c.o. + c.w.u. bądź tylko c.o. – grant do 28.500 zł albo
  - ✓ pompa ciepła na potrzeby tylko c.w.u. – grant do 7.125 zł



## 4. Podstawowe zasady projektu

- projekt przeznaczony jest tylko dla właścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych w Bielsku-Białej nieposiadających zaległości finansowych wobec Miasta oraz niepodlegających wykluczeniu na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych,
- istnieje możliwość przystąpienia do projektu, gdy na dzień złożenia wniosku budynek jest jeszcze w trakcie budowy, pod warunkiem, że na dzień przystąpienia budowa została rozpoczęta oraz pod warunkiem jego zasiedlenia najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność,
- istnieje możliwość przystąpienia do projektu, gdy budynek już korzysta z istniejącej instalacji odnawialnych źródeł energii, jednak dofinansowaniu i ocenie konkursowej podlegać będzie tylko część nowa, wybudowana w ramach projektu,
- możliwy jest wybór więcej niż jednego rodzaju instalacji OZE dla jednego budynku (kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, jedna dowolna pompa ciepła),

## 4. Podstawowe zasady projektu c.d.

- jeśli będzie wykorzystywany dach – musi być pozbawiony eternitu/azbestu na koszt właściciela budynku,
- wymagana zgoda konserwatora zabytków w przypadku realizacji Inwestycji na budynku / obszarze wpisanym do rejestru zabytków
- instalacja fotowoltaiczna nie może przekroczyć mocy zainstalowanej elektrycznej 40 kWp, a pozostałe instalacje nie mogą mieć mocy cieplnej większej niż 120 kW
- wykonana mikroinstalacja nie może mieć mniejszych parametrów (mocy, pojemności zasobnika itp.) niż zadeklarowane w złożonej w trakcie naboru Deklaracji udziału w projekcie
- w przypadku PC do c.o. lub c.o.+c.w.u. – budynek musi być ocieplony do poziomu skutkującego ograniczeniem strat ciepła nie więcej niż 60 W/m<sup>2</sup> albo oddany do użytku po 1990 roku, a istniejące źródło węglowe – usunięte (wymagana dokumentacja fotograficzna sprzed i po likwidacji kotła węglowego, dokonanej po podpisaniu umowy grantowej)

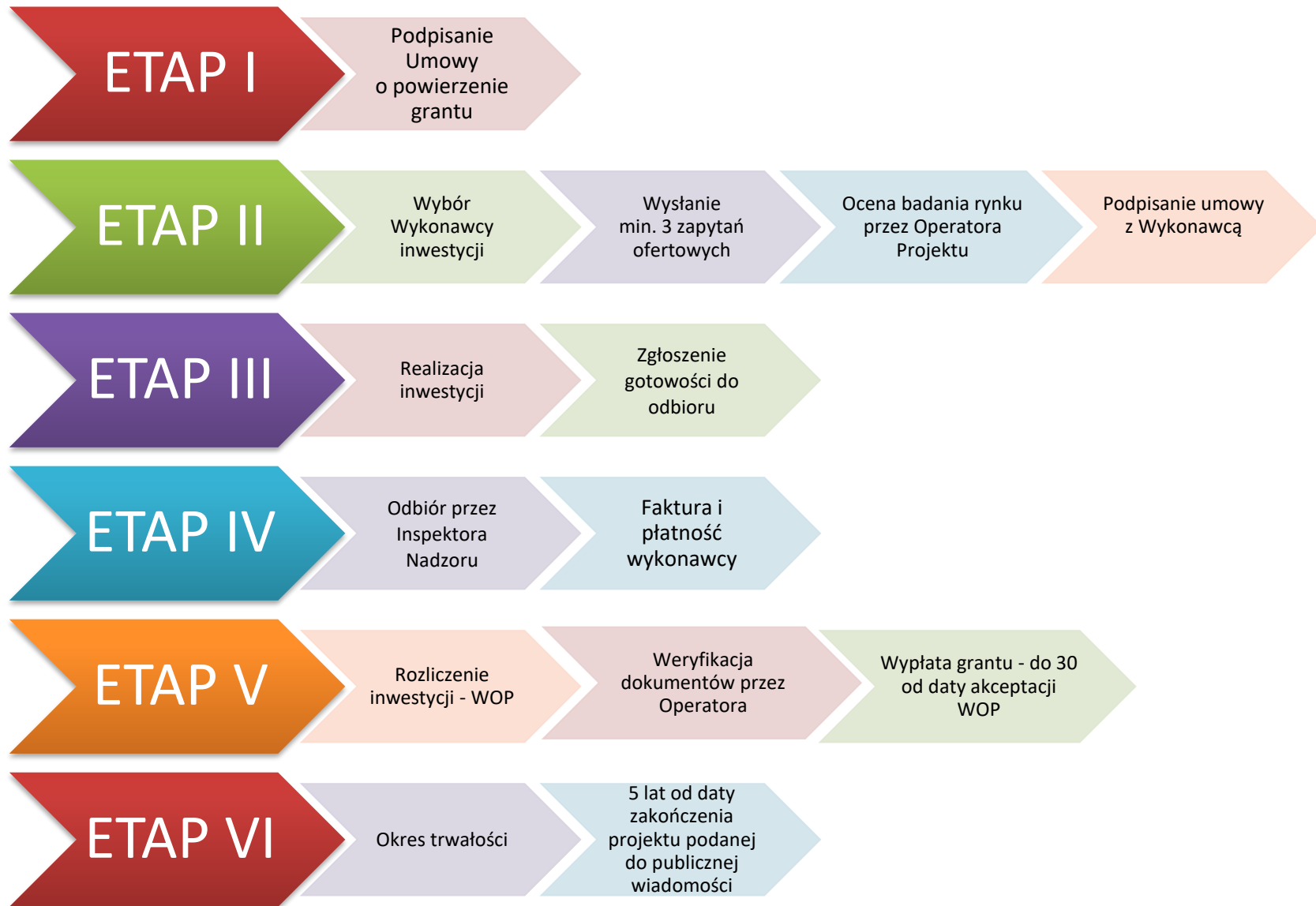
#### 4. Podstawowe zasady projektu c.d.

- właściciel nieruchomości przygotowuje wymagane dokumenty do udziału w programie na własny koszt (w tym np. koszt projektu, obliczenia zapotrzebowania mocy itp.)
- po zakwalifikowaniu się do projektu i po podpisaniu umowy o powierzenie grantu, właściciel nieruchomości był zobowiązany do zebrania i oceny ofert na wykonanie każdej mikroinstalacji wchodzącej w skład Inwestycji spośród co najmniej 3 potencjalnych wybranych przez siebie wykonawców,
- właściciel nieruchomości określa kryteria oceny ofert, w tym co najmniej jedno kryterium – cena, przy czym kryteria muszą być takie same we wszystkich jego zapytaniach ofertowych
- refinansowaniu podlegać będzie tylko Inwestycja wybudowana po zawarciu umowy o powierzenie grantu i zgodnie z zaakceptowanym przez przedstawiciela Operatora projektem technicznym
- mikroinstalacje i efekt ekologiczny będą monitorowane również po zakończeniu inwestycji, przez cały tzw. okres trwałości projektu

## 5. Działalność gospodarcza w budynku

- wyprodukowana energia elektryczna bądź ciepła nie może być wykorzystywana na potrzeby działalności gospodarczej, najmu, działalności rolniczej, agroturystycznej itp.
- jeżeli na nieruchomości tylko zarejestrowana jest działalność gospodarcza, a nie jest ona fizycznie w niej prowadzona – może wziąć udział w Projekcie
- budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza może wziąć udział w Projekcie, właściciel musi jednak zapewnić osobne zasilanie energią ciepłą i/lub elektryczną pomieszczeń przeznaczonych na działalność
- Grantobiorca przed podpisaniem Umowy grantowej musi zadeklarować jakiego rodzaju działalność gospodarcza jest zarejestrowana w budynku mieszkalnym (nazwa działalności) oraz złożyć oświadczenie, czy działalność jest faktycznie prowadzona pod adresem instalacji

# ETAPY REALIZACJI PROJEKTU



## 6. Wykonanie rzeczowe projektu

### Projekt wykonano:

**Finansowo - w 93,5 %** - ostatecznie wydatkowano kwotę 14 170 815,93 zł,  
w tym 95% w kwocie 13 460 137,63 zł pochodziło z dofinansowania ze UE

**Rzeczowo - w 95 %**, po dwukrotnej zmianie alokacji środków

**Czasowo - 19 m-cy później niż zakładano** - przedłużono do 30.11.2023 r.

### Napotkane problemy:

- **niewydolność rynku branży OZE** (niska podaż urządzeń, brak komponentów, niewystarczające moce przerobowe wykonawców)
- **utrata zdolności finansowych przez grantobiorców** (niepewna sytuacja gospodarcza i polityczna - pandemia, wojna w Ukrainie)
  - skutkujące rezygnacjami z podpisania umów lub z grantu po podpisaniu umowy,
  - a także koniecznością aneksowania zawartych umów i przedłużaniem się projektu w czasie.



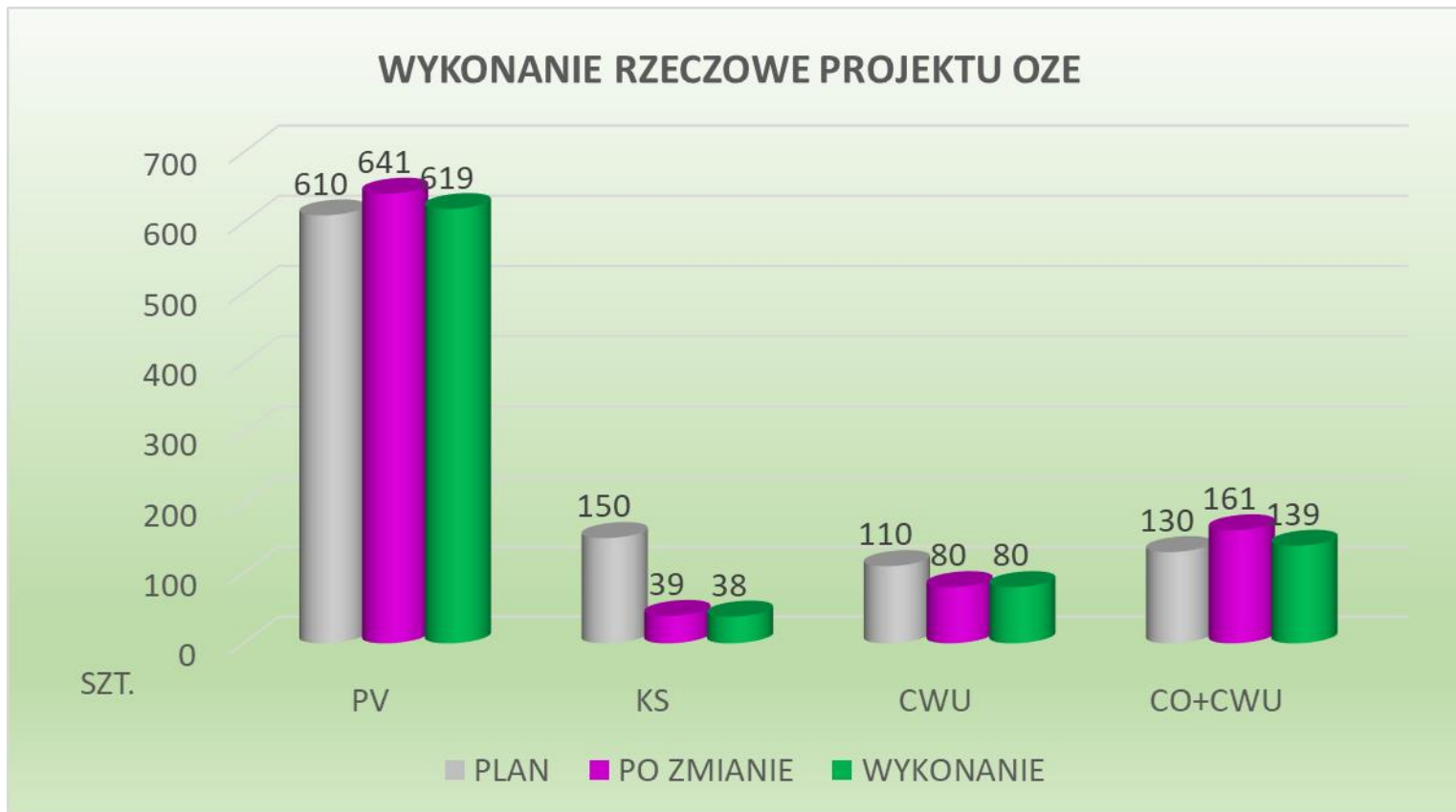
## 6. Wykonanie rzeczowe projektu c.d.

### WYKONANIE RZECZOWE PROJEKTU OZE

INSTALACJA	PLAN SZT.	PO ZMIANIE ALOKACJI ŚRODKÓW SZT.	WYKONANIE SZT.	% WYKONANIE DO PLANU	% WYKONANIE DO PLANU PO ZMIANIE
PV	610	641	619	101%	97%
KS	150	39	38	25%	97%
CWU	110	80	80	73%	100%
CO+CWU	130	161	139	107%	86%
<b>ŁĄCZNIE:</b>	<b>1000</b>	<b>921</b>	<b>876</b>	<b>88%</b>	<b>95%</b>

przy okazji udzielenia dotacji na instalację pomp ciepła zlikwidowano 90 szt. pieców węglowych

## 6. Wykonanie rzeczowe projektu c.d.



## 7. Wskaźniki produktu i rezultatu

Suma instalacji jakie zostały wybudowane na terenie Bielska-Białej 876 szt.

Wskaźniki:

- ✓ Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE - 619 szt.
- ✓ Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE - 4,1848 MWe
- ✓ Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE - 3 649,9400 MWhe/rok
- ✓ Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE - 257 szt.
- ✓ Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE - 2,2312 MWt
- ✓ Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE - 3 046,9500 MWht/rok
- ✓ Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – 3729,779 t CO<sub>2</sub>/rok
- ✓ Stopień redukcji PM 10 - 1,5132 t PM10/rok

## 8. Okres trwałości projektu

- trwałość Projektów współfinansowanych Funduszu Spójności musi być zachowana przez okres 5 lat od daty zakończenia Projektu (a faktycznie od rozliczenia ostatniego Wniosku o płatność, tj. 6 m-cy później!)
- 3 czerwca 2024 r. - zatwierdzenie przez IZ RPO wniosku o płatność końcową dla Projektu pn. „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej” Projekt wszedł w okres trwałości, w którym założone cele muszą zostać utrzymane, a Projekt nie zostanie poddany zasadniczej modyfikacji
- oznacza to, że okres trwałości Projektu upływa 2 czerwca 2029 roku i do tego czasu wszyscy Grantobiorcy są zobowiązani, zgodnie z zapisami zawartej Umowy o powierzenie grantu zachować warunki trwałości Projektu



## 2) „Odnawialne źródła energii dla mieszkańców Bielska-Białej i Zebrzydowic”



Fundusze Europejskie  
dla Śląskiego



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



Województwo  
Śląskie

Projekt dofinansowany ze środków budżetu Państwa oraz środków Unii Europejskiej, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet X Fundusze Europejskie na Transformację, Działanie FESL10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii – projekty grantowe i parasolowe

24 czerwca 2024 r. Miasto Bielsko-Biała podpisało z Instytucją Zarządzającą Programem Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 umowę o dofinansowanie projektu grantowego

## ZASADY OGÓLNE REALIZACJI PROJEKTU



Dofinansowane przez  
Unię Europejską



Województwo  
Śląskie



1. Cele projektu
2. Zakres projektu
3. Poziom dofinansowania instalacji OZE
4. Podstawowe zasady projektu
5. Działalność gospodarcza w budynku
6. Wskaźniki produktu i rezultatu
7. Porównanie z poprzednim projektem grantowym

## 1. Cele Projektu

Cel: Głównym celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, poprawa efektywności energetycznej regionu poprzez zastosowanie systemu energii odnawialnej, co przyczyni się do:

- zmniejszenia zapotrzebowania na energię wytwarzaną z tradycyjnego źródła, generującą zanieczyszczenie powietrza
- podniesienia lokalnego bezpieczeństwa energetycznego, zmniejszenia strat przesyłowych, uniezależnienia się regionu od dostaw energii z zewnętrznych źródeł
- rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, w tym podniesienia komfortu życia oraz zdrowia mieszkańców
- wzrostu świadomości na temat działań proekologicznych, oszczędzania i pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

## 2. Zakres Projektu

- **Całkowita wartość projektu:** 43 390 105,00 zł
- **Wartość dofinansowania UE:** 38 610 303,75 zł
- **Wartość dofinansowania środki krajowe:** 4 339 010,50 zł
- **Termin realizacji Projektu:** 31.03. 2027 r.

W ramach Projektu przewidziano montaż instalacji OZE wytwarzających energię ciepłą i elektryczną wraz z magazynami energii w domach jednorodzinnych na terenie Bielska-Białej oraz Zebrzydowic.



Zaplanowano 1.095 szt. zestawów OZE,  
w tym:

- 990 szt. instalacji w Bielsku-Białej
- 105 szt. instalacji w Zebrzydowicach



## 2. Zakres Projektu

- **Wartość puli grantów dla Bielska-Białej:** 36 618 000,00 zł

Łącznie 2.160 urządzeń i instalacji OZE (990 szt. zestawów) w Bielsku-Białej, w tym:

- 120 magazynów energii elektrycznej przeznaczonych do magazynowania energii produkowanej przez istniejące instalacje OZE
- 60 magazynów energii cieplnej przeznaczonych do magazynowania energii produkowanej przez istniejące instalacje OZE
- 30 instalacji PC
- 60 instalacji KS + magazyn energii cieplnej
- 210 instalacji PC +magazyn energii cieplnej
- 30 zestawów KS + PC +magazyn energii cieplnej
- 360 zestawów PV + PC + magazyn energii elektrycznej
- 120 instalacji PV + magazyn energii elektrycznej

## 2. Zakres Projektu

- **Wartość puli grantów dla Zebrzydowic:** 3 833 500,00 zł

Łącznie 220 urządzeń i instalacji OZE (105 szt. zestawów)  
w Zebrzydowicach, w tym:

- 25 instalacji PV
- 15 instalacji PC + magazyn energii elektrycznej
- 10 instalacji PC + magazyn energii cieplnej
- 15 zestawów PV + PC
- 15 zestawów PV + PC + magazyn energii elektrycznej
- 15 instalacji PV + magazyn energii elektrycznej
- 10 zestawów PV + PC + magazyn energii elektrycznej + magazyn energii cieplnej

### 3. Poziom dofinansowania instalacji OZE



- Program przewiduje wysokość grantu dla mieszkańca do 85% kosztów kwalifikowanych (netto)
- granty są udzielane jako refinansowanie poniesionych przez właściciela nieruchomości kosztów kwalifikowanych
- podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowanym
- Limity kwotowe kosztów kwalifikowanych:
  - ✓ Instalacja PV – grant do 11 900,00 zł
  - ✓ Instalacja KS – grant do 8 500,00 zł
  - ✓ Instalacja PC – grant do 25 500,00 zł
  - ✓ Magazyn energii elektrycznej – grant do 20 400,00 zł
  - ✓ Magazyn energii cieplnej – grant do 5 100,00 zł

## 4. Podstawowe zasady projektu

- projekt przeznaczony jest tylko dla właścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych w Bielsku-Białej nieposiadających zaległości finansowych wobec Miasta oraz niepodlegających wykluczeniu na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych, warunek dotyczy również współwłaścicieli
- istnieje możliwość przystąpienia do projektu, gdy na dzień złożenia wniosku budynek jest jeszcze w trakcie budowy, pod warunkiem, że na dzień przystąpienia budowa została rozpoczęta oraz pod warunkiem jego zasiedlenia najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność
- istnieje możliwość przystąpienia do projektu, gdy budynek już korzysta z istniejącej instalacji odnawialnych źródeł energii, jednak dofinansowaniu podlegać będzie tylko część nowa, wybudowana w ramach projektu
- możliwy jest wybór więcej niż jednego rodzaju instalacji OZE dla jednego budynku (kolektory słoneczne\*, panele fotowoltaiczne, dowolna pompa ciepła, magazyn energii elektrycznej do istniejącej instalacji OZE, do 2\* magazynów energii cieplnej do istniejącej instalacji OZE) - \*dotyczy Bielska-Białej

## 4. Podstawowe zasady projektu

- jeśli będzie wykorzystywany dach – musi być pozbawiony eternitu/azbestu na koszt właściciela budynku
- w przypadku stosowania pompy ciepła do c.o. lub c.o. + c.w.u. – obowiązek sporządzenia dokumentu OZC (obliczenia zapotrzebowania na ciepło dla budynku)
- instalacja fotowoltaiczna – min. moc elektryczna 2 kWp, moc max. 10 kWp
- pompa ciepła – min. moc cieplna 1,5 kW
- kolektory słoneczne – min. powierzchnia czynna 0,9 m<sup>2</sup>
- magazyn energii elektrycznej – min. 2 kWh
- magazyn energii cieplnej – min. pojemność 100 dm<sup>3</sup>
- parametry wykonanych mikroinstalacji / urządzeń mogą się różnić +/- 20 % od zadeklarowanych, przy czym moc wykonanej instalacji PV nie może być większa niż zadeklarowana w Deklaracji udziału w projekcie
- mikroinstalacje i efekt ekologiczny będą monitorowane również po zakończeniu inwestycji, przez cały tzw. okres trwałości projektu

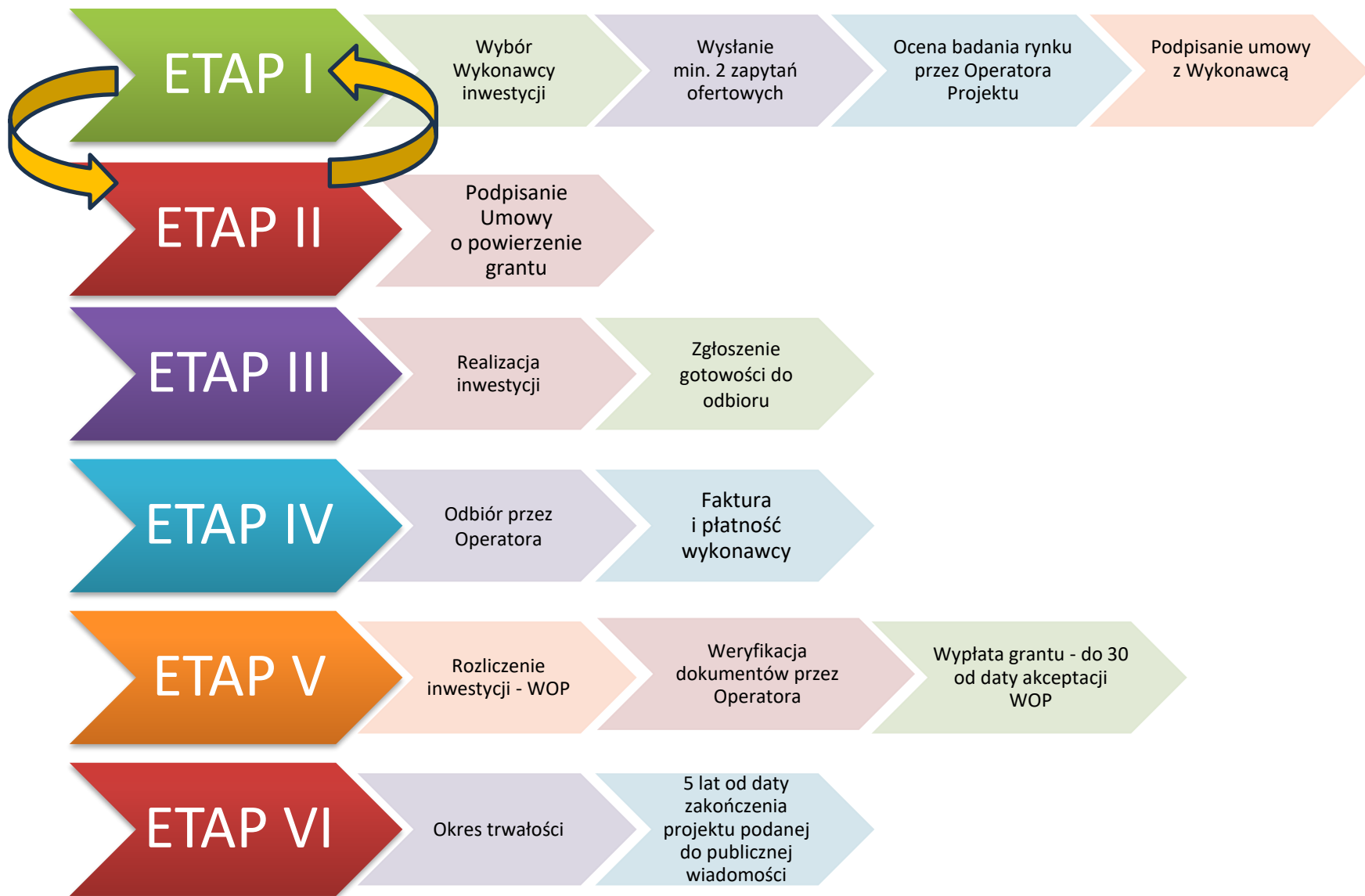
## 4. Podstawowe zasady projektu

- w przypadku realizacji Inwestycji na budynku mieszkalnym lub niemieszkalnym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków Grantobiorca musi przedstawić zgodę konserwatora zabytków na realizację Inwestycji
- właściciel nieruchomości przygotowuje wymagane dokumenty do udziału w programie na własny koszt (w tym np. koszt projektu, obliczenia zapotrzebowania mocy, dokument OZC itp.)
- po zakwalifikowaniu się do projektu i przed podpisaniem umowy o powierzenie grantu, właściciel nieruchomości był zobowiązany do zebrania i oceny ofert na wykonanie każdej mikroinstalacji/ urządzenia wchodzącego w skład Inwestycji spośród co najmniej 2 potencjalnych wybranych przez siebie wykonawców, kryterium oceny ofert – cena
- refinansowaniu podlegać będzie tylko Inwestycja wybudowana po zawarciu umowy o powierzenie grantu i zgodnie z zaakceptowanym przez Operatora ofertą wykonawcy

## 5. Działalność gospodarcza w budynku

- wyprodukowana energia elektryczna bądź ciepła nie może być wykorzystywana na potrzeby działalności gospodarczej, najmu, działalności rolniczej, agroturystycznej itp.
- budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza może wziąć udział w Projekcie, właściciel musi jednak zapewnić osobne zasilanie energią ciepłą i/lub elektryczną pomieszczeń przeznaczonych na działalność, np. osobny licznik energii elektrycznej (przy PV), np. instalację odrębnego źródła ciepła (w przypadku PC, KS) - np. kaloryfer olejowy oraz zlikwidowanie wspólnego źródła ogrzewania, miejscowy przepływowy ogrzewacz cwu itp.
- jeżeli na nieruchomości jest zarejestrowana działalność gosp. ale nie jest ona fizycznie w niej prowadzona – może wziąć udział w Projekcie
- Grantobiorca przed złożeniem Wniosku o płatność musi zadeklarować jakiego rodzaju działalność gospodarcza jest zarejestrowana w budynku mieszkalnym (nazwa działalności) oraz złożyć oświadczenie, czy działalność jest faktycznie prowadzona pod adresem instalacji

# ETAPY REALIZACJI PROJEKTU





## 6. Wskaźniki produktu i rezultatu

W ramach Projektu na terenie Bielska-Białej i na terenie Zebrzydowic powstanie 1.345 szt. instalacji OZE i 1.035 magazynów energii – łącznie 2.380 szt. urządzeń.

Wskaźniki do osiągnięcia w Projekcie:

- ✓ Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE  
560 szt.
- ✓ Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej  
655 szt.
- ✓ Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE -  
3.2368 MWe
- ✓ Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji  
wykorzystujących OZE – 2985.92 MWhe/rok

## 6. Wskaźniki produktu i rezultatu c.d.

- ✓ Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE - 785 szt.
- ✓ Liczba powstałych magazynów energii cieplnej – 380 szt.
- ✓ Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE - 7.072 MWt
- ✓ Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE – 14 351.7967 MWht/rok
  
- ✓ Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną – 1 szt.
- ✓ Liczba przedsięwzięć proekologicznych – 2 szt.
- ✓ Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych - 3863.389 t CO<sub>2</sub>/rok

## 7. Porównanie z poprzednim projektem grantowym

### Podobieństwa:

- kryteria podmiotowe (brak progów dochodowych, zgoda współwłaścicieli, wymóg niezalegania z płatnościami, brak wykluczenia z art. 207)
- kryteria przedmiotowe (rodzaj nieruchomości, domy w budowie, wykluczenie działalności gospodarczej, zgoda konserwatora zabytków, likwidacja azbestu itd.)
- procedura (etapy realizacji inwestycji, odbiory, wnioski o płatność, okres trwałości projektu, sprawozdawczość, ubezpieczenie instalacji itp.)
- kwalifikowalność wydatków (wydatki tylko po podpisaniu umowy grantowej i z wykonawcą, wyliczenie grantu jako % dofinansowania od kwoty netto, z uwzględnieniem limitu kwotowego grantu, faktury zgodne z kosztorysem, wystawione po odbiorze, wypłata grantu w formie refinansowania, zakaz współfinansowania inwestycji z innych źródeł publicznych niż grant)
- mikroinstalacje i efekt ekologiczny będą monitorowane również po zakończeniu inwestycji, przez cały tzw. okres trwałości projektu

## 7. Porównanie z poprzednim projektem grantowym c.d.

### Różnice:

- poziom dofinansowania inwestycji (85% zamiast 95%) i niższe maksymalne wartości grantów
- zestawy grantowe składające się z kilku urządzeń do wykonania
- podział puli rzeczowej na 2 nabory
- zasady naboru (kolejność zgłoszeń zamiast konkursu, brak punktacji)
- wymóg braku wykluczenia z art. 207 również dla współwłaścicieli
- rodzaje i moc urządzeń (zestawy zamiast pojedynczych instalacji, inne minimalne i maksymalne parametry, dopuszczenie urządzeń off-grid, brak obowiązku likwidacji źródła na paliwo stałe przy pompie ciepła, parametrów cieplnych dla budynku, za to obowiązek sporządzenia dokumentu OZC, dopuszczony margines +/- 20% zadeklarowanych parametrów podczas wykonawstwa – za wyjątkiem PV, gdzie możliwe jest tylko -20%)

## 7. Porównanie z poprzednim projektem grantowym c.d.

### Różnice c.d.:

- kolejność realizacji etapów procedury (badanie rynku przed umową grantową, oświadczenie o działalności gosp. na późniejszym etapie - przed Wnioskiem o płatność, a nie przed Umową)
- możliwość wpłacania zaliczek i zapłaty oprócz przelewu również gotówką
- obsługa projektu i odbiór inwestycji przez Operatorów wewnętrznych zamiast wyboru w przetargu Operatora zewnętrznego
- możliwość prowadzenia i rozliczania działań edukacyjnych w ramach projektu
- możliwość rozliczania 7% kosztów pośrednich
- inne zasady finansowania grantów ze środków zewnętrznych (granty sfinansowane w 100 % ze środków zewnętrznych (90% UE, 10% środki krajowe), w poprzednim projekcie granty w 95 % pokrywała UE, a Miasto pokrywało 5 % wkładem własnym z budżetu gminy)

# Pozostałe projekty OZE - dotacje dla mieszkańców

## I. Inne projekty finansowane z UE:

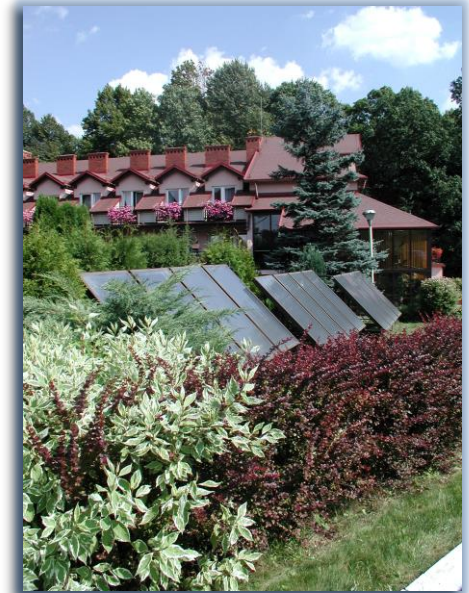
- projekt grantowy „Likwidacja starych źródeł ciepła na paliwa stałe w Bielsku-Białej - etap I i II”

## II. Projekty finansowane z NFOŚiGW poprzez WFOŚiGW:

- „Czyste powietrze”
- „Ciepłe Mieszkanie”

## III. Projekty finansowane z budżetu Miasta - wpływy z opłaty środowiskowej

- „Zielona energia dla miasta Bielska-Białej”
- „PONE”



# Pozostałe projekty OZE - dotacje dla mieszkańców

## I. Inne projekty finansowane z UE:

- **projekt grantowy „Likwidacja starych źródeł ciepła na paliwa stałe w Bielsku-Białej - etap I i II”**

W ramach Programu w latach 2022-2023 łącznie uległo likwidacji 273 kotłów na paliwo stałe, które wymieniono na ekologiczne źródła ciepła, w tym zainstalowano 73 pompy ciepła.

Wartość udzielonych grantów wyniosła 3 870 326 zł

## II. Projekty finansowane z NFOŚiGW poprzez WFOŚiGW:

- **„Czyste powietrze”** – możliwość instalacji OZE w budynkach jednorodzinnych pod warunkiem posiadania ekologicznego źródła ciepła
- **„Ciepłe Mieszkanie”** - możliwość instalacji OZE w budynkach wielorodzinnych przy likwidacji źródła na paliwo stałe

# Pozostałe projekty OZE - dotacje dla mieszkańców

## III. Projekty finansowane z budżetu Miasta - wpływy z opłaty środowiskowej

- „Zielona energia dla miasta Bielska-Białej”

Celem realizowanego corocznie Programu jest zainstalowanie jak największej liczby instalacji OZE na terenie miasta Bielska-Białej. Program dotuje zastosowanie odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, rekuperatora, paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych).

W roku 2022 udzielono mieszkańcom 104 dotacje o wartości 516 482 zł,  
a w roku 2023 udzielono 72 dotacje o wartości 358 653 zł.





# Pozostałe projekty OZE - dotacje dla mieszkańców

## III. Projekty finansowane z budżetu Miasta - wpływy z opłaty środowiskowej

- „PONE”

Celem realizowanego corocznie Programu

„Kompleksowy program ochrony powietrza atmosferycznego w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery miasta Bielska-Białej z budynków mieszkalnych” jest wymiana źródeł węglowych na ekologiczne źródła ciepła inne niż na paliwo stałe.

W ramach programu w 2023 r. przeprowadzono 102 wymiany źródeł ciepła, w tym zainstalowano 16 pomp ciepła. Dotacje dla mieszkańców wyniosły łącznie 944 000 zł.

W latach 2007-2021 program finansowano ze środków WFOŚiGW w Katowicach. Łącznie od roku 2007 zlikwidowano ponad 7,4 tys. „kopciuchów” i wydatkowano na ten cel 26,1 mln zł.



## Dziękuję za uwagę

Piotr Sołtysek

Zastępca Naczelnika

Wydział Ochrony Środowiska i Energii

Urząd Miejski w Bielsku-Białej

tel. 33 4971 520

e-mail: [piotr.soltysek@um.bielsko-biala.pl](mailto:piotr.soltysek@um.bielsko-biala.pl)



### Fotografie i źródła informacji:

[www.mzd.bielsko.pl](http://www.mzd.bielsko.pl); [www.bielsko-biala.pl](http://www.bielsko-biala.pl); [www.ms.bielsko-biala.pl](http://www.ms.bielsko-biala.pl);

[www.miastodobrejenergii.pl](http://www.miastodobrejenergii.pl); [www.naukaoklimacie.pl](http://www.naukaoklimacie.pl); [www.bielsko.info.pl](http://www.bielsko.info.pl) ; archiwa własne;